

Formanden: Tingets Samtykke udkræves til, at Sagen kan behandles i dette Møde, men hvis ingen Indsigelse fremkommer, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Martin Hansen: Den Ændring, der her foreslaas i Lov af 21. September 1922 om Statens Medvirken til en Reorganisation af Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank, er væsentlig forårsaget ved to Ting: For det første ved den Opgørelse, der nu har fundet Sted ved Regnskabsaarets Slutning, og hvoraf det fremgaar, at Bankens Tab er betydeligt større end ved den Opgørelse, der fandt Sted i September Maaned i Fjor — nemlig mellem 47 og 48 Mill. Kr. større —, og dernæst, fordi man ikke har fundet, at den Garanti, som Staten gennem Nationalbanken har ydet overfor de Laan, som Landmandsbanken eventuelt maatte blive forstrakt med, har været tilstrækkelig effektiv; den fornødne Ro om Banken, som er en Betingelse for, at denne kan arbejde videre, er ikke kommet til Stede i det Omfang, som ønskeligt var.

Naar man nu staar overfor at skulle bedømme det Lovforslag, som her foreligger om, at Staten, for at skabe den fornødne Ro om Banken, træder ind med en direkte Garanti for et Tidsrum af 7 Aar, forekommer det mig, at ens Bedømmelse maa tage Sigte paa at afgøre, paa hvilken Maade man skader Samfundslivet mindst. Dette maa være det afgørende; det er ikke et politisk Spørgsmaal, der her er Tale om, det er et stort og vigtigt Samfundsspørgsmaal, som vi her skal afgøre: paa hvilken Maade vi kommer bedst igennem og mindst skader hele Samfundslivet, hele Erhvervslivet og derigennem hele vort økonomiske Liv. Til Bedømmelse deraf foreligger der to Erklæringer, fra Bankraadet og fra Bankinspektøren. Jeg vil henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa Bankinspektørens Udtalelse, at selv om den nu foretagne Opgørelse maa betegnes som betydelig strengere end tidligere Opgørelser, vil Forholdet dog være saaledes, at denne Opgørelse ikke vil kunne holde overfor en Likvidation. Dette vil sige, at i saa Tilfælde vil Tabet blive betydeligt større. Af Bankraadets Redegørelse vil jeg gerne have Lov til at citere et Par Smaastykker. Det hedder her, at Bankraadet er „efter den foretagne Opgørelse og under Hensyn til den fuldstændige

Gennemgang, der nu har fundet Sted saavel af Hovedsædets som af samtlige Afdelingers Engagementer, af den Opfattelse, at Banken, saafremt den nu kan fortsætte sin Virksomhed, vil kunne svare til sine Forpligtelser. Man nærer heller ikke Tvivl om, at det vil være muligt for Banken gennem dens overordentlig betydelige Forretning — som det trods det sidste Aars Vanskeligheder er lykkedes i Hovedsagen at bevare — at oparbejde, hvad der i dette Øjeblik maa anses for tabt“. Dette er den ene Ting, som Bankraadet siger, men videre udtaler det: „Paa den anden Side tør Bankraadet ikke — efter den væsentlige Føringelse af de nye Virkemidler, som er Følgen af de forannævnte forøgede Afskrivninger — paatage sig Ansvaret for en Fortsættelse under de nuværende urolige og stærkt opskræmte Forhold, uden at der overfor Bankens Indskydere og Kreditorer skabes en Garanti, som virkelig vil blive betraget som fuldt effektiv.“ Det er paa dette Grundlag, at Bankraadet derefter anbefaler og henstiller til Regeringen at søge Lovhjemmel for en saadan Garanti for Landmandsbanken for en Periode af mindst 7 Aar. „Man føler sig fra Bankraadets Side aldeles overbevist om“, hedder det videre, „at en saadan vil være det absolut mest virkningsfulde Middel til Genskabelsen af Tilliden til Banken og til Bevarelsen af dennes vidtspændende Virksomhed. Alene dette vil formaa at skabe den Klarhed i Forholdet baade overfor Indlandet og Udlandet, som for Banken er en Livsbetingelse“. Disse to Udtalelser falder for saa vidt sammen, som de begge er Udtryk for, at den i det foreliggende Lovforslag fulgte Fremgangsmaade er den, hvorved der slaas mindst i Stykker, den Maade, hvorved der skades mindst.

Det forekommer mig da, at vi har ikke andet at holde os til end disse to Opgørelser og den Bedømmelse af det hele Forhold, som her foreligger fra de sagkyndige. Derfor kan vi ogsaa fra vor Side give Regeringen Tilslutning til dette Forslags Gennemførelse, idet vi føler os overbevist om, at det vil være den Maade, hvorpaa man bedst sikrer hele vort økonomiske Liv, og dette maa være det afgørende ved Bedømmelsen af hele dette Forhold. Sagen ligger saaledes, at man staar overfor et af to: Enten at fremme Sagen som her foreslaaet, saaledes at Banken kan virke og virke paa en saadan Maade, at man tør tro, at det nu vil kunne gaa — eller ogsaa at gaa til en Likvidation. Man maa da overveje, hvilken af disse